

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

3 februari 2017

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Wetboek
van de inkomstenbelastingen 1992 wat betreft
de herinneringsbrieven voor onbetaalde
inkomstenbelastingen**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN EN DE BEGROTING
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Luk VAN BIESEN**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting van de indiener van wetsvoorstel DOC 54 1186/1	3
II. Bespreking.....	5
A. Vergadering van 1 juni 2016	5
B. Vergadering van 24 januari 2017	8
III. Stemmingen	11
Bijlagen.....	13

Zie:

Doc 54 **1186/ (2014/2015):**

001: Wetsvoorstel.
002: Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

3 février 2017

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code des impôts
sur les revenus 1992 en ce qui concerne
les lettres de rappel envoyées en cas de
non-paiement des impôts**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES ET DU BUDGET
PAR
M. **Luk VAN BIESEN**

SOMMAIRE

Pages

I. Exposé introductif de l'auteur de la proposition de loi DOC 54 1186/1.....	3
II. Discussion	5
A. Réunion du 1 ^{er} juin 2016	5
B. Réunion du 24 janvier 2017	8
III. Votes.....	11
Annexes	13

Voir:

Doc 54 **1186/ (2014/2015):**

001: Proposition de loi.
002: Amendements.

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Eric Van Rompuy

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA Peter Dedecker, Johan Klaps, Robert Van de Velde,
Bert Wollants
PS Stéphane Crusnière, Frédéric Daerden, Ahmed
Laaouej
MR Gautier Calomne, Benoît Piedboeuf, Vincent
Scourneau
CD&V Roel Deseyn, Eric Van Rompuy
Open Vld Luk Van Biesen, Dirk Van Mechelen
sp.a Peter Vanvelthoven
Ecolo-Groen Georges Gilkinet
cdH Benoît Dispa

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Peter Buysrogge, Inez De Coninck, Peter De Roover, Bart De Wever
Emir Kir, Eric Massin, Laurette Onkelinx, Sébastien Pirlot
Olivier Chastel, Philippe Goffin, Kattrin Jadin, Damien Thiéry
Hendrik Bogaert, Griet Smaers, Vincent Van Peteghem
Patricia Ceysens, Ine Somers, Carina Van Cauter
Karin Temmerman, Dirk Van der Maelen
Meyrem Almaci, Jean-Marc Nollet
Michel de Lamotte, Catherine Fonck

C. — Niet-stemgerechtigde leden / Membres sans voix délibérative:

VB Barbara Pas
PTB-GO! Marco Van Hees
DéFI Olivier Maingain
Vuye&Wouters Veerle Wouters

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:	Abréviations dans la numérotation des publications:
DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA: Questions et Réponses écrites
CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV: Beknopt Verslag	CRABV: Compte Rendu Analytique
CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN: Plenum	PLEN: Séance plénière
COM: Commissievergadering	COM: Réunion de commission
MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel.: 02/ 549 81 60 Fax: 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail: publicaties@dekamer.be	Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél.: 02/ 549 81 60 Fax: 02/549 82 74 www.lachambre.be courriel: publications@lachambre.be
De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier	Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 1 juni 2016 en 24 januari 2017.

Tijdens de vergadering van 24 januari 2017 heeft de commissie kennisgenomen van de adviezen van de Fiscale Bemiddelingsdienst van de FOD Financiën (bijlage 1) en van de Vlaamse Belastingdienst (Vlabel) (bijlage 2).

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE INDIENER VAN WETSVOORSTEL DOC 54 1186/1

De heer Rob Van de Velde (N-VA), indiener van wetsvoorstel DOC 54 1186/1, herinnert eraan dat de wettelijke verplichting voor ontvangers om een aangezekende herinneringsbrief te versturen ten minste één maand voordat de gerechtsdeurwaarder een bevel van betaling mag betekenen, werd ingevoerd bij de wet van 5 december 2001. Deze regel is in feite een wettelijke verankering van een regel van behoorlijk bestuur, waarvan werd vastgesteld dat niet alle ontvangers deze naleefden.

Het lid licht toe dat op deze wettelijke verplichting meteen in een uitzondering werd voorzien voor het geval de rechten van de Schatkist in gevaar zijn. Later werd daaraan toegevoegd dat na inkohiering van de bedrijfsvoorheffing, de roerende voorheffing en de in artikel 1 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (WIGB) vermelde belastingen evenmin een herinneringsbrief dient te worden verstuurd. Voor deze belastingen wordt niet vereist dat de ontvanger nog eens een herinneringsbrief verstuurt omdat zij spontaan dienen te worden aangegeven waardoor de schuldenaar het bedrag kent en/of hij voorafgaand aan de inkohiering reeds een administratieve aanmaning ontvangt.

Deze regel is niet voorgeschreven op straffe van nietigheid. Het versturen van de herinneringsbrief stuit evenmin de verjaring. Hij heeft enkel tot gevolg dat de belastingschuldigen, bij gebrek aan betaling binnen de wettelijke termijn, niet meteen worden geconfronteerd met een gerechtsdeurwaardersexploot en de daaraan verbonden kosten.

De belastingschuldigen zijn immers niet steeds op de hoogte van de te betalen inkomstenbelastingen. Het gebeurt dat de aanslagbiljetten naar het verkeerde adres worden verstuurd. Dit is in het bijzonder het geval bij een verhuis, een feitelijke scheiding of bij overlijden waarbij

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de ses réunions du 1er juin 2016 et du 24 janvier 2017.

Au cours de cette dernière réunion, la commission a pris connaissance des avis remis par le service de conciliation fiscale du SPF Finances (annexe 1) et par le *Vlaamse Belastingdienst* (Vlabel) (annexe 2).

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE L'AUTEUR DE LA PROPOSITION DE LOI DOC 54 1186/1

M. Rob Van de Velde (N-VA), auteur de la proposition de loi DOC 54 1186/1, rappelle que l'obligation légale, pour les receveurs, d'adresser un rappel par voie recommandée au moins un mois avant le commandement qui sera fait par huissier de justice, a été instaurée par la loi du 5 décembre 2001. Cette règle constitue en fait un ancrage dans la loi d'un principe de bonne administration. Or, il a été constaté que cette règle n'était pas respectée par tous les receveurs.

Le membre explique que cette obligation légale a immédiatement été assortie d'une exception lorsque les droits du Trésor sont en péril. Par la suite, une disposition prévoyant qu'après l'enrôlement du précompte professionnel, du précompte mobilier et des taxes mentionnées à l'article 1er du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus (CTA), il ne fallait pas non plus envoyer de lettre de rappel, fut également ajoutée. Pour ces taxes, il n'est pas requis du receveur qu'il envoie encore un rappel, dès lors que leur montant doit être déclaré spontanément et est donc connu du débiteur et/ou que ce dernier reçoit déjà une sommation administrative préalablement à l'enrôlement.

Cette règle n'est pas prescrite à peine de nullité. L'envoi de la lettre de rappel n'interrompt pas non plus la prescription. Il implique seulement que, faute de paiement dans le délai légal, les contribuables ne sont pas immédiatement confrontés à un exploit d'huissier, ni aux coûts qui y sont liés.

En effet, les redevables n'ont pas toujours connaissance des impôts sur les revenus qui doivent être payés. Il arrive que les avertissements-extraits de rôle ne soient pas envoyés à la bonne adresse, en particulier en cas de déménagement, de séparation de fait ou de

standaard het aanslagbiljet naar de laatste woonplaats van de overledene wordt verstuurd.

Het aanslagbiljet bereikt geen enkele schuldenaar of slechts één van de personen, zonder dat de andere belastingschuldigen er noodzakelijkerwijze van op de hoogte zijn.

Het lid merkt op dat de praktijk leert dat een herinneringsbrief nuttig is. Van de 250 000 aangetekende herinneringsbrieven die jaarlijks worden verzonden, worden er 50 000 afgehaald. Er wordt verondersteld dat deze belastingschuldigen te goeder trouw handelen en wellicht spontaan tot betaling overgaan. Tot deze groep behoren de belastingschuldigen die niet de geadresseerden zijn van het aanslagbiljet. Bij andere nalatige schuldenaren is de laattijdigheid wellicht eerder te wijten aan een minder ordelijke administratie of stiptheid in de betalingen. Het komt ook voor dat een overschrijving misloopt doordat zij niet correct wordt ingevoerd. Deze belastingschuldigen te goeder trouw zullen de kostprijs van de aangetekende zending (5,70 euro) ongetwijfeld verwensen.

Daarentegen worden jaarlijks 200 000 aangetekende herinneringsbrieven bij de post niet afgehaald. De kostprijs van deze aangetekende verzendingen moet door de Schatkist worden voorgeschoten. Bij de invoering van de wettelijke verplichting om voorafgaand aan het bevel van betaling een aangetekende herinneringsbrief te versturen, rekende de administratie op extra uitgaven van 1,2 miljoen à 5 miljoen euro per jaar. Om die reden werden deze uitgaven expliciet ten laste gelegd van de belastingschuldige. Jaarlijks vertegenwoordigen de 200 000 niet-afgehaalde aangetekende herinneringsbrieven een uitgave van 1,15 miljoen euro. Of de schatkist deze kosten kan recupereren is onzeker. Met dit voorstel worden deze kosten uitgespaard. Daarnaast worden de personeelskosten voor het afdrukken en verzenden van de aangetekende brieven en het klasseren van de teruggekeerde exemplaren gedrukt. De werkelijke besparing zal derhalve wellicht een veelvoud zijn.

Het lid meent dat het Vlaams Gewest hier alvast het goede voorbeeld geeft. Met de invoering van de Vlaamse Codex Fiscaliteit werd de verplichting om een laatste herinnering te versturen, behouden maar gebeurt dit sinds 1 januari 2014 per gewone brief. Dus minder administratieve last en minder kosten voor de Schatkist.

Het lid geeft aan dat zijn wetsvoorstel reeds werd afgetoetst bij de FOD Financiën en daar positief werd onthaald.

décès. Dans ce dernier cas, l'avertissement-extrait de rôle est généralement envoyé au dernier domicile de la personne décédée.

L'avertissement-extrait de rôle n'est reçu par aucun débiteur ou il n'est reçu que par une seule des personnes visées sans que les autres redevables en aient nécessairement connaissance.

Le membre fait remarquer que la pratique indique que les lettres de rappel sont utiles. Sur les 250 000 rappels adressés chaque année par envoi recommandé, 50 000 sont retirés. Il peut être présumé que ces redevables agissent de bonne foi et qu'ils effectuent sans doute spontanément le paiement demandé. Il y a parmi ceux-là les redevables qui ne sont pas les destinataires de l'avertissement-extrait de rôle. Pour d'autres débiteurs négligents, le retard est plutôt dû à un certain manque d'ordre administratif ou de ponctualité en matière de paiements. Il arrive également que certains virements échouent parce qu'ils ne sont pas correctement introduits. Ces redevables de bonne foi maudissent certainement le coût de l'envoi recommandé (5,70 euros).

En revanche, chaque année, quelque 200 000 lettres de rappel recommandées ne sont pas retirées à la poste. Le coût de ces envois recommandés doit être avancé par le Trésor. Lors de l'instauration de l'obligation légale de faire précéder le commandement d'une lettre de rappel recommandée, l'administration évaluait ce supplément de dépenses entre 1,2 million et 5 millions d'euros par an. Aussi, ces dépenses ont-elles été mises explicitement à charge du contribuable. Les lettres de rappel recommandées non retirées représentent une dépense de 1,15 millions d'euros par an. Il n'est pas certain que le Trésor puisse récupérer ces coûts. La présente proposition de loi vise à éviter ces coûts. Les coûts de personnel pour l'impression et l'envoi des lettres recommandées et le classement des exemplaires renvoyés sont, eux aussi, réduits. L'économie réelle sera dès lors sans doute nettement plus importante.

Le membre estime que la Région flamande donne en tout cas le bon exemple. Le Code flamand de la fiscalité a maintenu l'obligation d'envoyer un dernier rappel, mais depuis le 1er janvier 2014, celui-ci est envoyé par pli ordinaire. Cela représente donc moins de charges administratives et de coûts pour le Trésor.

Le membre précise que sa proposition de loi a déjà été évaluée par le SPF Finances, où elle a été accueillie favorablement.

II. — **BESPREKING****A. Vergadering van 1 juni 2016****1. Advies van de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude**

De vertegenwoordiger van de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, herinnert eraan dat de verplichting van de aangetekende zending in 2001 was ingevoerd om de kosten voor de belasting-schuldige te beperken, aangezien de belastingontvan-ger geregeld een beroep op een gerechtsdeurwaarder deed om de betrokkene in kennis te stellen van zijn belasting-schuld, zonder hem eerst via de gewone post een herinneringsbrief te hebben gestuurd. Een aan-getekende zending kost de belasting-schuldige minder dan een deurwaardersexploot of een bevel tot betaling.

Vandaag is de situatie anders, aangezien de invor-deringsprocedure in hoge mate geautomatiseerd is en gepaard gaat met het versturen van herinneringsbrieven bij gewone post. Die brieven worden verstuurd op de zevende werkdag van de maand na die waarin de verval-datum van een belasting-schuld valt. De aangetekende herinneringsbrief volgt op de 21ste dag na de verzending van de herinneringsbrief bij gewone post.

De vertegenwoordiger van de minister geeft aan dat de FOD Financiën een gunstig advies in dit dossier heeft uitgebracht, mede doordat die administratieve vereenvoudiging al was opgenomen in het operationeel plan van de Algemene Administratie van de Inning en de Invordering (AAIL). De minister van Financiën heeft derhalve geen enkel bezwaar tegen de aanneming van dit wetsvoorstel.

2. Vragen en opmerkingen van de leden

De heer Ahmed Laaouej (PS) geeft aan dat de voor-gestelde wijziging niet onschuldig is. Met de aangete-kende zending kan immers een datum worden vastge-legd waarop een betalings- of verhaaltermijn kan ingaan. Er kan een vaststaande datum mee worden bepaald voor degene van wie de aangetekende zending uitgaat.

Bovendien heeft een aangetekende brief een officiële inslag; de belastingplichtige die een aangetekende brief ontvangt, weet dat hem belangrijke informatie ter kennis wordt gebracht. Een dergelijke zending kan de voorbode zijn van invorderingsmaatregelen met ingrij-pende gevolgen (inbeslagneming, bewarend beslag). In dat opzicht mag niet uit het oog worden verloren dat de belastingadministratie over het “*privilège du préalable*” beschikt.

II. — **DISCUSSION****A. Réunion du 1er juin 2016****1. Avis du ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale**

Le représentant du ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, rappelle que l'obligation de l'envoi recommandé avait été introduit en 2001 afin de diminuer les frais pour le redevable dès lors que le receveur faisait régulièrement appel à un huissier de justice pour l'informer de sa dette fiscale sans lui avoir adressé préalablement une lettre de rappel par voie ordinaire. Or, les frais d'un envoi recommandé à charge du redevable sont inférieurs à ceux d'un exploit d'huissier ou d'un commandement de payer.

Aujourd'hui, la situation est différente dès lors que la procédure de recouvrement s'est considérablement automatisée et comprend l'envoi de lettres de rappel par courrier ordinaire. Ces lettres sont envoyées le 7ème jour ouvrable du mois suivant celui au cours duquel la date d'échéance d'une dette fiscale tombe. La lettre de rappel recommandée suit le 21ème jour suivant l'envoi du rappel par lettre ordinaire.

Le représentant du ministre indique que le SPF Finances a rendu un avis positif dans ce dossier notamment en raison du fait que cette simplification administrative était déjà prévue dans le plan opérationnel de l'Administration générale de la Perception et du Recouvrement (AGPR). Aussi, le ministre des Finances n'émet aucune objection à l'adoption de cette proposition de loi.

2. Questions et observations des membres

M. Ahmed Laaouej (PS) indique que la modification proposée n'est pas anodine. Le courrier recommandé permet en effet de certifier une date à partir de laquelle peut courir un délai de paiement ou de recours. Il permet d'établir une date certaine dans le chef de celui qui envoi le recommandé.

En outre, un courrier recommandé revêt un caractère plus solennel car un contribuable qui reçoit un recommandé sait à ce moment que l'on lui notifie une information importante. Cet acte qui précède éventuellement des mesures de recouvrement lourdes de conséquences (saisie-arrêt, saisie conservatoire). Il convient à cet égard de ne pas perdre de vue le privilège du préalable dont jouit l'administration fiscale.

Voorts kan de aangetekende zending moeilijk los worden gezien van de ingebrekestelling, die een meer juridische handeling is. Concreet wordt de belastingplichtige ertoe aangemaand zijn belastingschuld te vereffenen.

Ten slotte is het allesbehalve ondenkbeeldig dat zich met de postverdeling problemen voordoen.

Op basis van de voormelde elementen is het lid van mening dat het gevaarlijk is de aangetekende herinneringsbrief af te schaffen om aldus een besparing van één miljoen euro te kunnen verwezenlijken. In dit stadium is het lid van mening dat het raadzaam is niet overhaast te werk te gaan en stelt hij voor uitvoerige adviezen in te winnen.

De heer Peter Vanvelthoven (sp.a) steunt dit wetsvoorstel, aangezien het de bedoeling is dat de verzending van een laatste herinneringsbrief behouden blijft, maar dan louter bij gewone postzending en niet langer als aangetekende zending. Administratief is dat een vereenvoudiging.

Wel heeft hij vragen bij de gevolgen van een situatie waarbij de herinneringsbrief naar een verkeerd adres wordt verstuurd terwijl de gerechtsdeurwaarder vervolgens de belastingplichtige een bevel tot betaling betekent (aan het juiste adres). Blijven de kosten van dat betalingsbevel dan ten laste van de belastingadministratie?

De heer Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) klaagt in de eerste plaats aan dat het voor de fiscus zo moeilijk blijft de belastingen in te vorderen. Sinds 2011 is voor ongeveer 5,8 miljard euro aan belastingen niet kunnen worden ingevorderd. Het wetsvoorstel zou er dan ook moeten toe strekken de belastinginvordering te verbeteren. De afschaffing van de aangetekende zending zou weliswaar een besparing van één miljoen euro moeten opleveren, maar met deze wijziging wordt dat doel niet bereikt.

De aangetekende zending biedt dan wel het voordeel van de zekerheid dat de belastingplichtige correct in kennis is gesteld, maar toch alleen op voorwaarde dat de belastingplichtige die aangetekende zending wel degelijk in ontvangst heeft genomen. Soms vergeet de belastingplichtige zijn aangetekende zending op het postkantoor op te halen, zodat hij niet op de hoogte is van de belastingschuld die de fiscus van hem vordert. Het lid is daarom geneigd te kiezen voor een dubbele kennisgeving, met een zowel aangetekende als gewone brief.

Par ailleurs, il est difficile de dissocier l'envoi recommandé de la mise en demeure qui est un acte de nature juridique. Il s'agit de mettre en demeure un contribuable de payer sa dette d'impôt.

Enfin, les difficultés de distribution du courrier sont réelles.

En raison des éléments précités, le membre considère qu'il est dangereux de sacrifier la lettre de rappel recommandée au motif de réaliser une économie d'un million d'euros. A ce stade, le membre estime qu'il convient de ne pas aller trop vite en besogne et suggère de recueillir des avis circonstanciés.

M. Peter Vanvelthoven (sp.a) soutient cette proposition de loi des lors qu'il s'agit de conserver l'étape de l'envoi d'une dernière lettre de rappel mais uniquement par voie ordinaire et non plus par voie recommandée. C'est une simplification administrative.

Il s'interroge toutefois quant aux conséquences d'un envoi d'une lettre de rappel à une adresse erronée lorsqu'ensuite l'huissier adresse le commandement de payer au contribuable (à la bonne adresse). Les frais de ce commandement de payer restent-ils dans ce cas à charge de l'administration fiscale?

M. Georges Gilkinet (Ecolo/Groen) dénonce tout d'abord les difficultés récurrentes de recouvrement du fisc. Près de 5,8 milliards d'euros d'impôts n'ont ainsi pas pu être recouvrés depuis 2011. Aussi, la proposition de loi devrait viser un meilleur recouvrement de l'impôt. Certes, la suppression de la lettre recommandée devrait générer une économie d'un million d'euros mais l'objectif précité n'est pas rencontré par cette modification.

Si l'envoi recommandé présente l'avantage d'être sûr que le contribuable a été correctement informé, c'est à la condition que le contribuable ait bien réceptionné ledit recommandé. Or, parfois, le contribuable omet d'aller retirer son recommandé à la poste de sorte qu'il n'est pas informé de la dette qui lui est réclamée par le fisc. Aussi, le membre est enclin à privilégier un double envoi: un courrier recommandé et un courrier ordinaire.

Ten slotte heeft het lid vragen bij de in artikel 2 van het wetsvoorstel bedoelde uitzondering, waarbij geen herinneringsbrief wordt verstuurd indien de rechten van de Schatkist in gevaar zijn. Vanaf wanneer zijn de rechten van de Schatkist in gevaar? Is dat geen louter subjectief begrip?

Hij stelt dan ook voor de FOD Financiën om advies te vragen.

3. Antwoorden van de indiener van het wetsvoorstel

De heer Rob Van de Velde (N-VA) preciseert voor de heer Laaouej dat de procedure inzake de inning en de invordering als zodanig niet wordt gewijzigd. Alleen de laatste aangetekende zending vóór het gerechtsdeurwaardersexploot wordt vervangen door een gewone brief. Voorts mag men niet uit het oog verliezen dat thans bijna 4/5 van de aangetekende brieven door de belastingsschuldigen niet worden afgehaald. Tot slot levert de belastingadministratie inspanningen om omslachtige procedures voor de belastingsschuldige te voorkomen: de administratie is toegankelijker en proactiever; de ambtenaren bellen trouwens naar bepaalde belastingsschuldigen als die nalaten hun belastingen te betalen.

De spreker benadrukt nog dat die administratieve vereenvoudiging in Vlaanderen al is uitgevoerd en geen toename van klachten vanwege de belastingplichtigen met zich heeft gebracht.

Op de vraag van de heer Vanvelthoven antwoordt de spreker bevestigend dat de kosten wel degelijk voor de belastingadministratie zullen zijn, maar op voorwaarde dat de belastingsschuldige aan zijn verplichtingen heeft voldaan en zijn nieuwe adres effectief aan de belastingadministratie heeft meegedeeld.

Met betrekking tot het begrip “gevaar voor de rechten van de Schatkist” repliceert de spreker dat die uitzondering in artikel 2 van het wetsvoorstel al deel uitmaakt van de huidige tekst van artikel 298, § 2, WIB 92. Dat begrip bestaat dus in het Belgische recht. Het gaat erom de belastingadministratie de mogelijkheid te bieden snel te handelen als zij wordt geconfronteerd met gevallen van fraude of de organisatie van bedrieglijke insolventie.

Tot slot geeft hij aan dat hij geen bezwaar heeft tegen een verzoek om advies aan de Fiscale Bemiddelingsdienst van de FOD Financiën; wel zou het zinvol zijn ook het advies van de Vlaamse Belastingdienst (Vlabel) te vragen, aangezien de in dit wetsvoorstel bedoelde wijziging al in de Vlaamse Codex Fiscaliteit werd doorgevoerd. De Commissie zal

Enfin, le membre s'interroge quant à l'exception visée à l'article 2 de la proposition de loi qui prévoit de ne pas envoyer de lettre de rappel lorsque les droits du Trésor sont en péril. Mais à partir de quel moment les droits du Trésor sont-ils en péril? N'est-ce pas une notion purement subjective?

Il suggère donc de demander un avis au SPF Finances.

3. Réponses de l'auteur de la proposition de loi

M. Rob Van de Velde (N-VA) précise à M. Laaouej que la procédure de perception et de recouvrement en tant que telle n'est pas modifiée. Seul le dernier recommandé avant l'exploit d'huissier est remplacé par un courrier ordinaire. Par ailleurs, il convient de ne pas perdre de vue qu'aujourd'hui près de 4/5ème des lettres recommandées ne sont pas retirées par les redevables. Enfin, l'administration fiscale fournit des efforts pour éviter des procédures lourdes aux redevables: elle est plus accessible et proactive, les agents téléphonent d'ailleurs à certains redevables qui restent en défaut de payer leurs impôts.

Le membre souligne encore que cette simplification administrative a déjà été opérée en Flandre et n'a pas engendré une augmentation de plaintes de la part des contribuables.

A la question posée par M. Vanvelthoven, le membre confirme que les frais incombent bien à l'administration fiscale mais à la condition que le redevable ait respecté ses obligations et a effectivement notifié sa nouvelle adresse à l'administration fiscale.

En ce qui concerne la notion de mise en péril des droits du Trésor, le membre rétorque que l'exception visée à l'article 2 de la proposition de loi figure déjà dans le texte actuel de l'article 298, § 2, du CIR 92. Cette notion existe donc en droit belge. Il s'agit de permettre à l'administration fiscale d'agir avec célérité lorsqu'elle est confrontée à des cas de fraude ou d'organisation frauduleuse d'insolvabilité.

Il indique enfin que s'il n'est pas opposé à une demande d'avis adressée au service de conciliation fiscale du SPF Finances, il serait également opportun de demander l'avis du *Vlaamse Belastingdienst* (Vlabel) dès lors que la modification visée par la présente proposition de loi a déjà été mise en œuvre dans le *Vlaamse Codex Fiscaliteit*. La commission aura ainsi l'avis d'une

dan beschikken over het advies van een bestuur dat dagelijks per gewone brief een laatste herinnering aan de belastingschuldige stuurt.

B. Vergadering van 24 januari 2017

1. Vragen en opmerkingen van de leden

Het verbaast *de heer Stéphane Crusnière (PS)* dat bijna 80 % van de aangetekende brieven van de fiscus niet ter post wordt afgehaald. Ondanks die vaststelling vindt hij de toezending van een aangetekende brief, vóór de inwerkingstelling van de uitvoering, nog altijd verantwoord, omdat aldus de belastingplichtige kan worden gewezen op het belang van de hem toegezonden brief. Opdat de belastingplichtige zo goed mogelijk zou worden geïnformeerd, dient de spreker *amendement nr. 2* (DOC 54 1186/002) in, dat ertoe strekt te bepalen dat de laatste herinneringsbrief zowel aangetekend als niet-aangetekend wordt verzonden.

De heer Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) herhaalt dat hij geen bezwaar heeft tegen maatregelen met het oog op administratieve vereenvoudiging, maar vindt dat dit wetsvoorstel het vraagstuk van de invordering van belastingen in België helemaal niet zal oplossen. Terwijl de regering bij elk begrotingsconclaaf aanzienlijke bedragen probeert vrij te maken, heeft de Schatkist het moeilijk jaarlijks verscheidene miljarden euro's te innen.

Hij herinnert eraan dat hij de indiener van het wetsvoorstel ook vragen had gesteld over het begrip "gevaar voor de rechten van de Schatkist"; dat begrip blijft in zijn ogen ondanks alles toch vrij vaag. Zou men dat niet moeten objectiveren, door bijvoorbeeld een bedrag vast te stellen waarboven de belastingadministratie verplicht is een aangetekende brief te verzenden?

Tot slot vindt de spreker de voorgestelde wijziging zo belangrijk dat volgens hem de Raad van State om advies moet worden verzocht, met name aangaande de bewijskracht van een gewone brief in geval van betwisting voor de rechtbank. Dreigt men uiteindelijk geen situatie te creëren waarin de belastingadministratie het nog moeilijker zal krijgen de belastingen te innen? Het zou onvoorzichtig zijn dit wetsvoorstel aan te nemen zonder enig advies van de Raad van State.

2. Antwoorden van de indiener van het wetsvoorstel

De heer Rob Van de Velde (N-VA) herinnert eerst aan de doelstellingen van zijn wetsvoorstel, te weten een belangrijke administratieve vereenvoudiging doorvoeren (waaraan veel administraties al concreet uitvoering hebben gegeven) en de kosten terugdringen van de invorderingsprocedure in verband met de verzending

administration qui, au quotidien, adresse aux redevables une dernière lettre de rappel par courrier ordinaire.

B. Réunion du 24 janvier 2017

1. Questions et observations des membres

M. Stéphane Crusnière (PS) est interpellé par le fait que près de 80 % des lettres recommandées adressées par le fisc ne sont pas retirées au bureau de poste. Malgré ce constat, il considère que l'envoi d'une lettre recommandée, avant la mise en œuvre d'une voie d'exécution, reste justifié car il permet de signifier au contribuable l'importance du courrier qui lui est adressé. Afin que le contribuable soit informé au mieux, le membre dépose *un amendement n° 2* (DOC 54 1186/002) qui vise à prévoir l'envoi de la dernière lettre de rappel tant par courrier ordinaire que par courrier recommandé.

M. Georges Gilkinet (Ecolo/Groen) réitère le fait qu'il n'est pas opposé à des mesures de simplification administrative mais considère que la présente proposition de loi ne résoudra nullement la problématique du recouvrement des impôts en Belgique. Alors que le gouvernement tente à chaque conclave budgétaire de dégager des montants importants, le Trésor peine à recouvrer chaque année plusieurs milliards d'euros.

Il rappelle qu'il avait également interrogé l'auteur de la proposition de loi sur la notion de "mise en péril des droits du Trésor"; notion qui reste malgré tout assez vague à ses yeux. Ne conviendrait-il pas d'objectiver cette notion en fixant par exemple un montant au dessus duquel l'administration fiscale serait obligée de recourir à un envoi par lettre recommandée?

Enfin, l'importance de la modification proposée incite le membre à demander un avis au Conseil d'État notamment sur la force probante d'un courrier ordinaire en cas de contestation devant les tribunaux. Ne risque-t-on pas de créer au final une situation où le recouvrement de l'impôt s'avèrera encore plus difficile pour l'administration fiscale? Il serait imprudent d'adopter cette proposition de loi sans aucun avis du Conseil d'État.

2. Réponses de l'auteur de la proposition de loi

M. Rob Van de Velde (N-VA) rappelle tout d'abord les objectifs de sa proposition de loi, à savoir opérer une simplification administrative importante (qui a déjà été mise en œuvre par de nombreuses administrations) et diminuer le coût de la procédure de recouvrement lié à l'envoi d'une dernière lettre de rappel par voie

van een laatste aangetekende herinneringsbrief vóór het door de gerechtsdeurwaarder betekende bevel.

Gelet op bepaalde vragen die tijdens de vorige vergadering werden gesteld, dient *de heer Rob Van de Velde (N-VA)* c.s. voorts twee amendementen in:

— *amendement nr. 1* (DOC 54 1186/002) strekt ertoe te preciseren vanaf welk ogenblik de herinneringsbrief naar de belastingschuldige moet worden gestuurd en welke gevolgen die verzending heeft voor de middelen van tenuitvoerlegging. Aldus wordt uitdrukkelijk in uitzicht gesteld dat de directe belastingen en voorheffingen pas door een eerste middel van tenuitvoerlegging kunnen worden ingevorderd na het verstrijken van een termijn van één maand vanaf de verzending van een herinneringsbrief aan de belastingschuldige. Dit vergroot de rechtszekerheid van de bepaling voor zowel de belastingadministratie als de belastingschuldige. Het lid meldt dat de belastingadministratie het met dit amendement eens is;

— *amendement nr. 3* (DOC 54 1186/002) beoogt de inwerkingtredingsdatum van de wet nader te bepalen.

In verband met de doeltreffendheid van de invordering preciseert *de heer Rob Van de Velde (N-VA)* dat niet de herinneringsbrief de invorderingsprocedure doet ingaan, maar wel het aanslagbiljet. Het wetsvoorstel is er niet alleen hoofdzakelijk op gericht de administratieve last in verband met de verzending van de bovenvermelde aangetekende brieven te verminderen, maar beoogt ook de kosten ten laste van de belastingschuldigen terug te dringen.

Aangaande het begrip “in gevaar zijnde rechten van de Schatkist” geeft het lid aan dat niet het belastingbedrag van belang is, maar wel de omstandigheden waarmee de fiscus kan worden geconfronteerd, te weten een belastingplichtige die zou proberen zijn insolventie te organiseren. In dat geval moet de belastingadministratie onmiddellijk kunnen optreden en tot beslagleggingen kunnen overgaan zonder dat zij verplicht is de belastingplichtige een laatste herinneringsbrief te sturen.

Ten slotte herinnert de spreker eraan dat de Vlaamse Belastingdienst (Vlabel) al met succes de verzending van de laatste aangetekende brief heeft afgeschaft zonder dat dit heeft geleid tot een daling van de invorderingresultaten. Voor het overige verwijst hij naar de schriftelijke adviezen die respectievelijk werden bezorgd door de Vlaamse Belastingdienst en door de Fiscale Bemiddelingsdienst van de FOD Financiën. Een bijkomend advies van de Raad van State lijkt hem dan ook redundant.

recommandée avant le commandement signifié par l'huissier de justice.

Par ailleurs, eu égard à certains questionnements émis au cours de la réunion précédente, *M. Rob Van de Velde (N-VA) et consorts* déposent deux amendements:

— *l'amendement n°1* (DOC 54 1186/002) qui tend à préciser le moment à partir duquel la lettre de rappel doit être envoyée au redevable ainsi que les conséquences de cet envoi sur les voies d'exécution. Ainsi, il est explicitement prévu que les impôts directs et précomptes ne peuvent être recouvrés par une première voie d'exécution qu'à l'expiration d'un délai d'un mois à compter du troisième jour ouvrable qui suit la date d'envoi d'un rappel au redevable. Ceci permet de renforcer la sécurité juridique du dispositif tant pour l'administration fiscale que pour le redevable. Le membre précise que l'administration fiscale souscrit à cet amendement;

— *l'amendement n° 3* (DOC 54 1186/002) qui tend à préciser la date d'entrée en vigueur de la loi.

En ce qui concerne la question de l'efficacité du recouvrement, *M. Rob Van de Velde (N-VA)* précise que ce n'est pas la lettre de rappel qui fait débiter la procédure de recouvrement mais bien l'avis d'imposition. La proposition de loi a pour objectif premier de réduire la charge administrative liée à l'envoi desdites lettres recommandées mais aussi à diminuer les frais à charge des redevables.

Sur la notion de “mise en péril des droits du Trésor”, le membre indique que ce n'est pas le montant de l'impôt qui importe mais les circonstances auxquelles le fisc peut être confronté, à savoir un redevable qui tenterait d'organiser son insolvabilité. Dans ce cas, l'administration fiscale doit pouvoir agir de suite et procéder à des saisies sans être obligée d'envoyer une dernière lettre de rappel au contribuable.

Enfin, l'orateur rappelle que le *Vlaamse Belastingdienst (Vlabel)* a déjà supprimé avec succès l'obligation d'adresser par voie recommandée la dernière lettre de rappel sans que cela n'engendre une baisse des résultats de recouvrement. Pour le surplus, il renvoie aux avis écrits remis respectivement par le *Vlaamse Belastingdienst* et par le service de conciliation fiscale du SPF Finances. Un avis complémentaire du Conseil d'État lui paraît dès lors superfétatoire.

In dat verband bevestigt *de vertegenwoordiger van de Fiscale Bemiddelingsdienst van de FOD Financiën* dat hij volledig gewonnen is voor de doelstelling van het wetsvoorstel, dat de mogelijkheid biedt de directe en indirecte kosten terug te dringen die zijn verbonden aan de verzending van meer dan 250 000 aangetekende brieven per jaar.

Voorts beklemt hij dat amendement nr. 1 de rechten van de belastingsschuldige versterkt, aangezien het de verzending van een herinneringsbrief niet alleen in uitzicht stelt vóór de tenuitvoerlegging van een bevel tot betaling door een gerechtsdeurwaarder, maar meer algemeen ook vóór elk middel van tenuitvoerlegging. Vandaag kan de ontvanger immers vereenvoudigde derdenbeslagen verrichten zonder dat daarbij een gerechtsdeurwaarder optreedt en zonder een herinneringsbrief te sturen; dat kan de belastingsschuldigen in moeilijkheden brengen wanneer het derdenbeslag geschiedt in handen van de werkgever. Amendement nr. 1 beoogt ervoor te zorgen dat ook in dat geval een herinneringsbrief wordt gestuurd.

3. Replieken

De heer Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) vraagt of de belastingadministratie amendement nr. 1 heeft opgesteld.

De heer Rob Van de Velde (N-VA) bevestigt dat amendement nr. 1 werd geredigeerd op grond van een voorstel van de belastingadministratie.

Dat antwoord bevreemdt *de heer Georges Gilkinet (Ecolo-Groen)*, daar niet alle volksvertegenwoordigers bij machte zijn hun amendementen door de administratie te doen redigeren. Die werkwijze wijkt af van het beginsel van de scheiding der machten.

A cet égard, *le représentant du service de conciliation fiscale du SPF Finances* confirme qu'il souscrit pleinement à l'objectif de la proposition de loi qui permet de réduire les coûts directs et indirects lié à l'envoi annuel de plus de 250 000 lettres recommandées.

Il souligne par ailleurs que l'amendement n°1 renforce les droits du redevable dès lors qu'il prévoit l'envoi d'une lettre de rappel non seulement avant la mise en œuvre d'un commandement par huissier mais de manière générale avant toute voie d'exécution. En effet, le receveur peut aujourd'hui opérer des saisies-arrêts simplifiées sans l'intervention d'un huissier de justice et sans adresser une lettre de rappel, ce qui peut mettre des redevables en difficultés lorsque la saisie-arrêt est effectuée dans les mains de l'employeur. L'amendement n°1 tend à prévoir l'envoi d'une lettre de rappel également dans ce cas.

3. Répliques

M. Georges Gilkinet (Ecolo/Groen) demande si l'administration fiscale est l'auteur de l'amendement n°1.

M. Rob Van de Velde (N-VA) confirme que l'amendement n°1 a été rédigé sur la base d'une proposition de l'administration fiscale.

M. Georges Gilkinet (Ecolo/Groen) s'étonne de cette réponse dans la mesure où tous les députés n'ont pas la capacité de faire rédiger leurs amendements par l'administration. Cette manière de faire déroge au principe de la séparation des pouvoirs.

III. — STEMMINGEN

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr.1, dat artikel 2 vervangt, wordt aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

Bijgevolg vervalt amendement nr.2.

Amendement nr.3, dat een artikel 3 (*nieuw*) invoegt, wordt eveneens aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

Het gehele wetsvoorstel, zoals geamendeerd, wordt aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

De rapporteur,

De voorzitter,

Luk VAN BIESEN

Eric VAN ROMPUY

Lijst van de bepalingen die een uitvoeringsmaatregel vergen (artikel 78.2 van het Reglement):

— met toepassing van artikel 105 van de Grondwet: *nihil*;

— met toepassing van artikel 108 van de Grondwet: *nihil*.

III. — VOTES

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 1, tendant à remplacer l'article 2, est adopté par 10 voix et 2 abstentions.

L'amendement n° 2 devient dès lors sans objet.

L'amendement n° 3, tendant à insérer un article 3 (*nouveau*), est également adopté par 10 voix et 2 abstentions.

L'ensemble de la proposition de loi, telle qu'elle a été modifiée, est adopté par 10 voix et 2 abstentions.

Le rapporteur,

Le président,

Luk VAN BIESEN

Eric VAN ROMPUY

Liste des dispositions nécessitant une mesure d'exécution (article 78.2 du Règlement):

— en application de l'article 105 de la Constitution: *nihil*;

— en application de l'article 108 de la Constitution: *nihil*.

BIJLAGEN

ANNEXES

BIJLAGE 1

ANNEXE 1

Federale
Overheidsdienst
FINANCIËN

FISCALE BEMIDDELINGSDIENST

Brussel, 27 juni 2016

AFZ.: FBD-SCF, NOGA B25, KON. ALBERT II-LAAN 33 BUS 46, 1030 BRUSSEL

Kamer van Volksvertegenwoordigers
t.a.v. de heer Eric VAN ROMPUY
Voorzitter van de Commissie voor de Financiën en
de Begroting

Uw bericht van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	bijlage(n)
2 juni 2016	G/C/LDD/160602	FBD/2016/ADVIES/GC WV DOC 54 1186/001 Te vermelden in elk contact	

Geachte Heer Voorzitter,

In antwoord op uw onder referte vermelde nota, vindt u hierna het standpunt van de Fiscale Bemiddelingsdienst met betrekking tot het wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (hierna WIB 92) wat betreft de herinneringsbrieven voor onbetaalde inkomstenbelastingen, ingediend door de heer Rob Van de Velde op 26 juni 2015 (DOC 54 1186/001).

De Fiscale Bemiddelingsdienst was tot op heden voorstander voor het behouden van het overeenkomstig artikel 298, 2de lid, WIB 92 **aangetekend** versturen van de in dat artikel vermelde herinneringsbrief om volgende redenen:

- het "aangetekende" karakter van de herinneringsbrief verstrekt de zekerheid dat de belastingschuldige effectief in het bezit is gesteld van de brief, terwijl de voorafgaande verzending van het aanslagbiljet en de eventuele gewone aanmaning, deze garantie niet bieden en al eens verloren blijken te gaan of verkeerd worden besteld;
- het is een laatste kans voor de belastingschuldige om tegen een heel minieme kost (5,70 EUR) meerdere honderden euros aan gerechtsdeurwaarderskosten te vermijden (door bijvoorbeeld alsnog het bedrag van de aanslag te vereffenen of er een betaalregeling voor aan te vragen);
- het is ook een signaal voor de belastingschuldige om in voorkomend geval de ontvanger te verwittigen van het feit dat er nog een bezwaarschrift tegen de aanslag wordt voorbereid en dat belastingschuldige dus niet tot betaling zal overgaan (waarbij de ontvanger daarvan nota neemt en wacht met het opstarten van de vervolgingen);
- het verzenden van de aangetekende herinneringsbrief werd met de jaren beperkt tot de "ingekohierde" inkomstenbelastingen, met name de vennootschapsbelasting, de personenbelasting, de rechtspersonenbelasting, de belasting van niet-inwoners en de onroerende voorheffing (voor zover nog door de Federale Overheidsdienst Financiën

Voor meer informatie over uw dossier kunt u terecht bij:

Geert Callaert
Fiscale Bemiddelingsdienst
Tel. 0257/62 471
Fax. 0257/98 057
E-mail: : geert.callaert@minfin.fed.be

.be

ingevorderd), dus niet meer voor de voorheffingen die slechts ingekohierd worden bij gebrek aan betaling op spontane aangifte (bedrijfsvoorheffing en roerende voorheffing) en waarvoor ook de belcellen (systeem van telefonische incasso) worden ingeschakeld.

Na kennisname van de in voormeld wetsvoorstel vermelde en nogal 'confronterende' cijfers, waaruit blijkt dat 4/5en van deze aangetekende brieven helemaal niet worden afgehaald, heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst één en ander vanuit een ander perspectief bekeken. Zo kunnen we niet voorbij aan:

- de rechtstreekse kost van de 200.000 niet afgehaalde aangetekende brieven.
Hierbij moet worden opgemerkt dat in het wetsvoorstel niet is becijferd hoeveel er effectief ten laste blijft van de Belgische Staat. Overeenkomstig artikel 298, 2de lid, WIB 92 zijn de kosten voor het aangetekend verzenden ten laste van de belastingschuldige. Het niet afhalen van de aangetekende zending betekent niet automatisch dat de kosten ervan (5,70 EUR) door de Schatkist worden gedragen en niet later alsnog door de belastingschuldige worden betaald;
- de onrechtstreekse kost van vooral het rangschikken van de 200.000 niet afgehaalde brieven, alsook van de registratie van de niet-afhaling in de schuldvorderingsbestanden;
- het feit dat bovendien in die 4/5en van de gevallen de aangetekende herinneringsbrief zeker zijn doel niet heeft bereikt, want "niet-afgehaald" impliceert dat belastingschuldige geen kennis heeft genomen van de inhoud van het schrijven (dit doorgaans in tegenstelling tot een verzending per gewone post).

De Fiscale Bemiddelingsdienst acht het opportuun daarenboven op te merken dat er door de jaren heen een zekere kentering is opgetreden in het proces van de verzending van de aangetekende herinneringsbrieven.

Waar de verzending van de aangetekende herinneringsbrief zich 'wettelijk' slechts opdringt 'vooraleer de gerechtsdeurwaarder' de vervolgingen start, is het zo dat een groot segment van de vervolgingen reeds door de belastingontvanger zelf worden ingesteld (zonder noodzakelijke inschakeling van een gerechtsdeurwaarder).

Het betreft de zogenaamde onrechtstreekse vervolgingen gestoeld op artikel 164 van het Koninklijk Besluit tot uitvoering van het WIB 92, of nog de notificatie of het vereenvoudigd fiscaal derdenbeslag genoemd. Het vereenvoudigd fiscaal derdenbeslag wordt doorgaans gebruikt om een beslag te leggen op het loon bij de werkgever van de belastingschuldige, op het vakantiegeld of nog bij een financiële instelling op bank- en spaarrekeningen.

Alhoewel bij de invoering van de aangetekende herinneringsbrief werd geopperd deze brief veiligheidshalve ook voorafgaand aan zo'n derdenbeslag te verzenden, wordt thans vastgesteld dat deze praktijk meer en meer wordt verlaten en er derhalve vaker bv. loonbeslagen worden gelegd zonder de voorafgaande aangetekende herinneringsbrief en de maand respijt. Dergelijke vervolgingsmaatregel kan nochtans ook vrij veel schade aanrichten aan een belastingschuldige, want hij wordt door zijn werkgever geïdentificeerd als een 'slechte belastingbetaler'.

CONCLUSIE

Dit alles in beschouwing genomen en niettegenstaande de aangetekende herinneringsbrief in sommige gevallen heel efficiënt is om een brave belastingbetaler, die bijvoorbeeld dat ene jaar zijn aanslagbiljet niet heeft ontvangen, alsnog met zekerheid een herinnering/verwittiging tot betaling te bezorgen, kan de Fiscale Bemiddelingsdienst, gelet vooral op de geciteerde

rechtstreekse en onrechtstreekse kost verbonden aan het 'aangetekende' karakter van de aangetekende verzending, akkoord gaan met het voorgelegde wetsvoorstel.

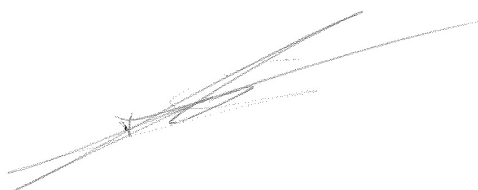
De Fiscale Bemiddelingsdienst blijft voorstander van het behoud van de verzending van een herinneringsbrief na het verstrijken van de betaaltermijn, opgelegd in het aanslagbiljet (doorgaans 2 maanden vanaf de verzending ervan), weliswaar **per gewone post**, maar dan wel ook voorafgaand aan door de ontvanger zelf zonder tussenkomst van de gerechtsdeurwaarder gelegde vereenvoudigde derdenbeslagen¹.

Het verdient daarbij evenwel aanbeveling dat de administratie bij de verzending bijzondere aandacht besteedt aan de belastingschuldigen die geenszins als recidivisten inzake de niet spontane betaling van hun belastingaanslagen zijn gekend. De Fiscale Bemiddelingsdienst is van mening dat ten name van deze in principe spontane betalers zekerheid moet worden bekomen dat zij terdege van het bestaan van hun gevestigde belastingaanslag zijn ingelicht. Pas daarna zouden vervolgingen mogen worden ingesteld, hetzij rechtstreeks via de gerechtsdeurwaarder (waaraan een ernstig kostenplaatje is verbonden: minimum 200 EUR voor de eerste stap, met name een dwangbevel), hetzij onrechtstreeks via een vereenvoudigd derdenbeslag (met imagoschade voor betrokkene bij bijvoorbeeld de werkgever, maar ook geblokkeerde rekeningen bij bijvoorbeeld een bankbeslag).

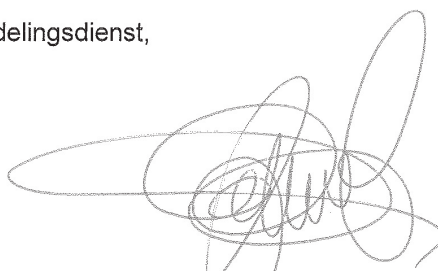
Daarbij zou gebruik kunnen gemaakt worden van de moderne communicatiemiddelen zoals telefoon, maar ook e-mail (via e-mailadres door de belastingschuldige zelf vermeld in de portaalsite "myminfin"). Dit zou verregaande en ongewenste effecten van "ongepaste" vervolgingen kunnen vermijden. Het feit dat de administratie zichzelf een uitvoerbare titel verschaft in de vorm van een kohier betekent immers dat er voorafgaand aan de verzending van het aanslagbiljet niet zoveel briefwisseling over gebeurt, noch een gerechtelijke procedure aan voorafgaat. Dit noodzaakt an sich er toch een zekere waakzaamheid aan te besteden dat de belastingschuldige terdege over zijn aanslag is ingelicht. In geval eraan wordt getwijfeld dat de briefwisseling de belastingschuldige, die steeds blij gaf van 'goede trouw' en zonder (bezwarend) fiscaal verleden, heeft bereikt, en er ter zake toch reeds vervolgingen werden ingesteld, zou een toegeving in de vorm van een tenlasteneming van de vervolgingskosten door de administratie, alsdan alvast op zijn plaats zijn.

Wij hopen u hiermee van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,
Voor het College van de Fiscale Bemiddelingsdienst,

Christine DELBAER
Voorzitter

Geert CALLAERT
Collegelid, team "Invordering"

¹ In dit geval zou de tekst van artikel 298, § 2, tweede lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, laatst gewijzigd bij wet van 5 december 2001, als volgt kunnen luiden : *"Deze ambtenaren moeten een herinneringsbrief sturen ten minste één maand voordat de eerste vervolging wordt ingesteld, behalve indien de rechten van de Schatkist in gevaar zijn"* (waarbij onder "vervolging" zowel de rechtstreekse (bedoeld in artikel 148 e.v., KB/WIB 92) als de onrechtstreekse vervolgingen (bedoeld in artikel 164 e.v., KB/WIB 92) worden beoogd).

Service Public
Fédéral
FINANCES

SERVICE DE CONCILIATION FISCALE

Bruxelles, le 27 juin 2016

EXP.: FBD-SCF, NOGA B25, BD. DU ROI ALBERT II 33 BOÎTE 46, 1030 BRUXELLES

Chambre des représentants
à l'attention de M. Éric VAN ROMPUY
Président de la Commission des Finances et
du Budget

Votre courrier du	Vos références	Nos références	Annexe(s)
2 juin 2016	G/C/LDD/160602	FBD/2016/ADVIES/GC WV DOC 54 1186/001 Références à mentionner lors de chaque contact	

Monsieur le Président,

En réponse à votre note mentionnée en référence, vous trouverez ci-après le point de vue du Service de Conciliation fiscale au sujet de la proposition de loi modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 (ci-après CIR 92) en ce qui concerne les lettres de rappel envoyées en cas de non-paiement des impôts, déposée par M. Rob Van de Velde le 26 juin 2015 (DOC 54 1186/001).

Le Service de Conciliation fiscale était jusqu'à présent en faveur du maintien de l'envoi **par voie recommandée**, visé à l'article 298, 2e alinéa, CIR 92, de la lettre de rappel mentionnée dans cet article, pour les motifs suivants :

- le caractère « recommandé » de la lettre de rappel offre la garantie que le redevable est effectivement en possession de la lettre, alors que l'envoi préalable de l'avertissement-extrait de rôle et la sommation ordinaire éventuelle n'offrent pas cette garantie, parce qu'ils peuvent parfois se perdre ou être mal distribués ;
- c'est une dernière chance pour le redevable d'éviter, pour un coût minime (5,70 EUR), plusieurs centaines d'euros à titre de frais d'huissier de justice (en liquidant par exemple le montant de la cotisation ou en demandant un règlement de paiement pour celui-ci) ;
- c'est également un signal pour le redevable qu'il doit le cas échéant avertir le receveur du fait qu'une réclamation contre la cotisation est encore en préparation et que le redevable ne procédera donc pas au paiement (dans ce cas le receveur en prend note et attend avant d'entamer les poursuites) ;
- l'envoi de la lettre de rappel par voie recommandée a été, au cours des années, limité aux impôts sur les revenus « enrôlés », à savoir l'impôt des sociétés, l'impôt des personnes physiques, l'impôt des personnes morales, l'impôt des non-résidents et le précompte immobilier (dans la mesure où ils sont encore recouvrés par le Service Public Fédéral Finances), donc plus pour les précomptes qui sont uniquement enrôlés à défaut d'un paiement pour une déclaration spontanée (précompte professionnel et précompte mobilier) et pour lesquels les cellules téléphoniques (système de recouvrement téléphonique) sont également impliquées.

Après avoir pris connaissance des chiffres assez « interpellants » mentionnés dans la proposition de loi précitée, dont il ressort que 4/5es de ces envois recommandés ne sont pas retirés, le Service de Conciliation fiscale a regardé les choses sous un autre angle. Ainsi nous ne pouvons pas ignorer :

- les coûts directs de 200.000 lettres recommandées non retirées.
Il faut remarquer à cet égard que, dans la proposition de loi, le montant qui reste effectivement à charge de l'État belge n'est pas chiffré. Conformément à l'article 298, 2e alinéa, CIR 92 les frais pour les envois recommandés sont à charge du redevable. Le non-retrait des envois recommandés ne signifie pas automatiquement que les coûts de ces envois (5,70 EUR) sont supportés par le Trésor et qu'ils ne sont pas finalement payés par le redevable ultérieurement ;
- les coûts indirects découlant surtout du classement des 200.000 lettres de rappel non retirées, ainsi que de l'enregistrement du non-retrait dans les fichiers des créances ;
- le fait qu'en outre, dans les 4/5es de ces cas, la lettre de rappel par voie recommandée n'a certainement pas atteint son but, parce que « non retiré » implique que le redevable n'a pas pris connaissance du contenu de la lettre (et ce le plus souvent contrairement à un envoi par courrier ordinaire).

Le Service de Conciliation fiscale estime en plus opportun de souligner qu'au cours des années un certain changement est apparu dans le processus d'envoi des lettres de rappel recommandées.

Alors que l'envoi d'une lettre de rappel recommandée ne s'impose « légalement » qu'avant que l'huissier de justice entame les poursuites, il est un fait qu'une grande partie des poursuites sont déjà entamées par le receveur fiscal lui-même (sans l'implication obligatoire d'un huissier de justice).

Il s'agit des poursuites dites indirectes fondées sur l'article 164 de l'Arrêté royal d'exécution du CIR 92, aussi appelées la notification ou la saisie-arrêt fiscale simplifiée. La saisie-arrêt fiscale simplifiée est généralement utilisée pour saisir le salaire auprès de l'employeur du redevable, le pécule de vacances ou les comptes bancaires et d'épargne auprès d'un organisme financier.

Bien que lors de l'instauration de la lettre recommandée, on a proposé d'envoyer cette lettre par prudence préalablement à une telle saisie-arrêt, on constate actuellement que cette pratique est de plus en plus abandonnée et que dès lors par exemple des saisies sur salaire ont plus souvent lieu sans la lettre de rappel recommandée préalable et le mois de répit. Une telle mesure de poursuite peut toutefois causer pas mal de dommages à un redevable, parce qu'il est identifié par son employeur comme un « mauvais payeur d'impôts ».

CONCLUSION

Tout ceci pris en considération et nonobstant le fait que la lettre de rappel recommandée soit très efficace dans certains cas, pour pouvoir envoyer avec certitude à un payeur d'impôts honnête, qui par exemple n'a pas reçu son avertissement-extrait de rôle une année, un rappel/avertissement en vue de payer, le Service de Conciliation fiscale peut, vu surtout les coûts directs et indirects mentionnés liés au caractère « recommandé » de l'envoi recommandé, souscrire à la proposition de loi présentée.

Le Service de Conciliation fiscale reste partisan du maintien de l'envoi d'une lettre de rappel après l'échéance du délai de paiement prescrit dans l'avertissement-extrait de rôle (généralement 2 mois à partir de l'envoi), certes **par courrier ordinaire**, mais également

préalablement aux saisies-arrêts simplifiées effectuées par le receveur lui-même, sans intervention de l'huissier de justiceⁱ.

En outre, il est toutefois souhaitable que, lors de l'envoi, l'administration accorde une attention particulière aux redevables qui ne sont nullement connus comme des récidivistes en matière de non-paiement spontané de leurs cotisations à l'impôt. Le Service de Conciliation fiscale estime qu'au nom de ces payeurs en principe spontanés, il faut obtenir la garantie qu'ils soient dûment informés de l'existence de leur cotisation à l'impôt établie. Ce n'est que par après que des poursuites pourraient être entamées, soit directement par le biais de l'huissier de justice (auquel des frais importants sont liés : 200 EUR minimum pour la première étape, à savoir un commandement), soit indirectement via une saisie-arrêt simplifiée (avec une atteinte à la réputation pour la personne concernée auprès de l'employeur par exemple, mais également des comptes bloqués dans le cas par exemple d'une saisie bancaire).

On devrait en outre pouvoir utiliser les moyens de communication modernes tels que le téléphone, mais également l'e-mail (via l'adresse e-mail que le redevable a mentionnée lui-même sur le site portail « myminfin »). Cela permettrait d'éviter les effets excessifs et indésirables de poursuites « inappropriées ». Le fait que l'administration se procure un titre exécutoire sous la forme d'un rôle, signifie en effet que l'envoi de l'avertissement-extrait de rôle n'est pas précédé d'une correspondance trop importante, ni d'une procédure judiciaire. Il faut toutefois veiller à ce que le redevable soit dûment informé au sujet de sa cotisation. Au cas où on a des doutes quant au fait que la correspondance a été reçue par le redevable qui a toujours fait preuve de 'bonne foi' et sans passé fiscal (accablant), et que des poursuites ont déjà été entamées en la matière, une concession sous la forme d'une prise en charge des frais de poursuite par l'administration serait alors en tout cas opportune.

Nous espérons que cette réponse vous a été utile.

Veuillez agréer, Monsieur, nos salutations distinguées.
Pour le Collège du Service de Conciliation fiscale,

Christine DELBAER
Présidente

Geert CALLAERT
Membre du collège, team "Recouvrement"

ⁱ Dans ce cas, le texte de l'article 298, § 2, deuxième alinéa, du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié en dernier lieu par la loi du 5 décembre 2001, pourrait être libellé comme suit : *"Ces fonctionnaires doivent envoyer une lettre de rappel au moins un mois avant que la première poursuite soit entamée, sauf si les droits du Trésor sont en péril"* (en l'occurrence on entend par « poursuite » tant les poursuites directes (visées à l'article 148 et suivants, AR/CIR 92) que les poursuites indirectes (visées à l'article 164 et suivants, AR/CIR 92)).

BIJLAGE 2

ANNEXE 2

VLAAMSE
BELASTINGDIENST

Koning Albert II-laan 35 bus 62
1030 BRUSSEL
T 02 553 64 70
F 02 553 54 61
<http://belastingen.vlaanderen.be>

Nota aan de heer Eric Van Rompuy
Voorzitter van de commissie voor
de Financiën en de Begroting
Kamer van Volksvertegenwoordigers
1008 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
	DOC 54 1186/01	VLABEL/TGA/I&I	
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	datum
Björn De Backer		053/72.25.66	20 SEP. 2016
Bjorn.debacker@fb.vlaanderen.be			

Betreft: Schriftelijk advies over wetsvoorstel DOC 54 1186/1

Geachte heer Van Rompuy,

Via brief van 15 september 2016 vroeg u mijn advies inzake het wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wat betreft de herinneringsbrieven voor onbetaalde inkomstenbelastingen (DOC 54 1186/01).

Het betrokken wetsvoorstel voorziet inzake de inkomstenbelastingen de afschaffing van de aangetekende herinneringen en vervangt deze door herinneringen per gewone brief.

Zoals in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel terecht wordt aangegeven heeft het Vlaamse Gewest reeds eerder deze stap gezet. Met de invoering van de Vlaamse Codex Fiscaliteit (1 januari 2014) werd de verplichting om een laatste herinnering te versturen wel behouden maar het verzenden ervan gebeurt sindsdien per gewone brief. Er wordt niet langer gebruik gemaakt van de aangetekende zending.

De herinnering beoogt inderdaad te vermijden dat belastingschuldigen geconfronteerd worden met een gerechtsdeurwaarderexploot en de daaraan verbonden kosten terwijl ze nog niet in kennis zouden zijn gesteld van de belastingschuld. Zoals in de toelichting wordt aangegeven kunnen diverse factoren immers maken dat de belastingschuldige geen kennis heeft kunnen nemen van een verzonden aanslagbiljet.

De verplichting om een herinnering per gewone brief te sturen (in het Vlaamse Gewest de 'laatste herinnering') is en blijft dan ook zeer nuttig en, daar kan ik de indiener van het wetsvoorstel volledig bijtreden, die verplichting is niets anders dan een wettelijke verankering van een regel van behoorlijk bestuur.

Wanneer uit de cijfers blijkt dat van alle aangetekende zendingen (250.000 in totaal) slechts 20% wordt afgehaald, dan schiet dit duidelijk zijn doel voorbij.

De belastingplichtigen te goeder trouw zullen sowieso ook reageren op een herinnering per gewone brief, terwijl diegene die niet willen betalen de aangetekende zending gewoon niet zullen afhalen en voor de belastingschuldigen met zware betaalproblemen is de bijkomende kost van de aangetekende zending al evenmin van die aard dat het de problemen verder oplost.

Feit is dus dat bij de drie voormelde categorieën, zij het telkens op een andere manier, het aangetekend karakter van de zending compleet zijn doel mist.

Op het moment dat de Vlaamse Belastingdienst het voorstel tot afschaffing van het gebruik van de aangetekende zending heeft geïnitieerd met het oog op een decretale aanpassing, werd dit gemotiveerd met onderstaande voordelen :

- Kostenbesparend : In tijden van budgettaire besparingen op werkmiddelen van het overheidsapparaat kan hierdoor aanzienlijk worden bezuinigd op het budget van de portkosten, dat nog steeds zwaar doorweegt in de begroting van een belastingadministratie.
- Klantvriendelijkheid voor burger : Belastingplichtigen die niet aanwezig zijn op het ogenblik dat een aangetekende brief wordt bezorgd (bv. om dat ze zijn gaan werken), moeten die aangetekende brief nadien gaan ophalen in het postkantoor en daar dan vaak zelfs verlof voor nemen. Bij een laatste herinnering die per gewone brief wordt bezorgd dient de burger zich niet meer naar het postkantoor te begeven om de zending op te halen.
- Geen invloed op inningsratio : De invoering van de laatste herinnering bij gewone brief heeft geenszins geleid tot een daling van het inningsratio van de door VLABEL geïnde belastingen.
- Ook vanuit juridisch oogpunt stelden zich nog geen problemen.

Ik ben er dan ook van overtuigd dat deze reeds eerder bij de Vlaamse Belastingdienst met succes ingevoerde maatregel een toonbeeld is van klantvriendelijkheid, zuinigheid, administratieve vereenvoudiging en efficiëntie en dat de invoering van deze best practice ook inzake de inkomstenbelastingen enkel tot een positief resultaat kan leiden.

Hoogachtend en met vriendelijke groeten,

David Van Herreweghe,
Administrateur-generaal
IVA Vlaamse Belastingdienst

 Vlaamse
overheid

pagina 2 van 2